

Puntdevista 37. On és l'adoctrinament que diuen? (12/5/2018)

En punts de vista anteriors ja m'he referit als tristos successos de violència ocorreguts l'1 d'octubre de l'any passat, i aleshores ja vaig expressar la necessitat que les nostres escoles els tractessin com a part de la seva activitat pedagògica, per així complir amb el deure que se'ls ha assignat de preparar els nostres infants i adolescents a ser futurs ciutadans de ple dret. I aquesta preparació passa per conèixer i prendre posició personal, de manera lliure i crítica, vers tot allò que els envolta i els afecta de manera directa o indirecta.

Des d'aleshores, hem pogut comprovar com cada vegada més es generalitzen els relats sobre els esdeveniments socials sense necessitat de cap tipus d'evidències, de dades objectives que els suportin. Encara més. Les acusacions converteixen als implicats en suposats culpables, que han de demostrar la seva innocència, quan encara ningú ha demostrat la seva culpabilitat. És el sistema que feia servir la inquisició, on l'acusat havia de demostrar la seva innocència fins i tot sense saber de què se l'acusava.

Ara tenim un nombre creixent de docents que es veuen acusats d'adoctrinadors, sense que ningú hagi fet públics els actes i intervencions que demostrin que varen tractar els fets que tothom ha pogut veure en imatges, si no els ha viscut en primera persona, de forma doctrinària, ni que hagin denigrat a fills de guàrdies civils o de policies estatals. Afortunadament, tenen el suport generalitzat dels companys i de les institucions catalanes compromeses – no de les imposades -. Cal demanar que els acusadors facin públiques aquestes suposades accions, que les demostrin de manera fefaent, i aleshores tots podrem opinar al respecte. Crec que és en això on haurien de concentrar les seves intervencions els qui demanen explicacions a les autoritats polítiques que ja han condemnat als docents sense apel·lació. Per descomptat que jo personalment estic convençut de la bona professionalitat dels docents implicats i de la seva clara voluntat d'exercir com a educadors i no com a marginadors d'alumnes. Però el mal està fet i l'estigma prevaleix en certs indrets.

Com es sabut, l'adoctrinament succeeix quan es presenten les qüestions com a indubtables, sense necessitat de verificació ni de reflexió personal, perquè es consideren dogmes que s'han d'acceptar sense més. Això succeeix amb els dogmes religiosos, on davant els possibles dubtes racionals, es diu que es una qüestió de fe, que es té o no es té. Però ara no som davant de dogmes religiosos, ni d'adhesions derivades de la fe. Tots els fenòmens i lleis socials són susceptibles de reflexió i de posicionament derivat de la capacitat crítica, encara que després es puguin acceptar "per imperatiu legal". I és que una cosa és la legalitat vigent en cada moment i una altra la veracitat indiscutible. Aquesta distinció també forma part de l'educació integral que tota escola responsable ha de clarificar.

En moments de crisi social – i ningú no dubtarà que ara n'estem vivint alguns – es provoquen tensions i danys que afecten a col·lectius i persones concretes,

tant més com més directament s'hi vegin implicats. Sens dubte que fills de guàrdies civils i de policies estatals, així com de mossos d'esquadra, de docents, de polítics i, no diguem si llurs pares són a la presó o a l'exili, es troben davant situacions que els provoquen tensió, angoixa, i que els exigeixen posicionaments personals, en tant tinguin prou maduresa per això. Els pares, els docents, els companys i tot el conjunt de la societat, han d'ajudar-los a superar les seves angoixes, sense factors afegits de discriminació, de marginació ni d'enfrontaments. Però aquest ajut suposa parlar obertament del què succeeix, escoltar els diversos posicionaments i ajudar a prendre posició raonada, a més de projectar-los les corresponents dosis de resiliència.

Parlem de Catalunya, evidentment, però fora lògic pensar que en totes les escoles de l'estat, una situació tant publicada i reiterada com la que estem vivint a Catalunya hauria de ser objecte de tractament educatiu. Com han interpretat arreu els docents i els alumnes l'expressió "a por ellos"; què pensen respecte a que una part del territori de l'estat, mitjançant els corresponents vots i representants polítics, desitgi determinar democràticament el seu futur?; consideren que les lleis vigents són dogmes de fe?; creuen que una majoria de població d'un estat s'ha de imposar sobre un territori que té indiscutible voluntat i identitat pròpia?; en quines condicions?, etc. etc. Potser caldria pensar si sobre tot això hi ha hagut en molts indrets més adoctrinament que aquell que ara diuen que existeix a Catalunya.

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)